

DEBRECENI JÁRÁSBÍRÓSÁG
Az ügy szám: 59.B.1659/2016
APR 08.
Lerőva ill: db.
B. Iroda

Alkotmánybíróság

A Debreceni Járásbíróság
mint elsőfokú bíróság útján

4002, Debrecen,
Pf. 23.

Hiv. szám: 59.B.1659/2016

Tárgy: alkotmányjogi panasz IV / 7 4 8 - 0 / 2019

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Érkezett: 2019 ÁPR 30.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 14 db	du

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[1] Alulírott, dr. Györffy István ügyvéd, mint [redacted] meghatalmazott jogi képviselője, csatolt meghatalmazásom alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

[2] Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Debreceni Járásbíróság 59.B.1659/2016/43 szám alatt, valamint a Debreceni Törvényszék 18/A. Bf.236/2018/7. szám alatti döntésének alaptörvényellenességét és azokat az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg.

[3] Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei
 - a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

[4] A Debreceni Járásbíróság az 59.B.1659/2016/43. Szám alatti ítéletében a kérelmezőt, [redacted] bűnösnek mondta ki közúti baleset gondatlan okozásának vétségében (Btk.235.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont) valamint ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségében (Btk. 236.§ (1) bekezdés), míg az ellene járművezetés tiltott átengedésének vétsége (Btk.238.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. Ezért a Debreceni Járásbíróság [redacted] 3 év 10 hónap fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben, annak kihirdetésekor [redacted] és védője felmentésre irányuló fellebbezést jelentett be, míg az ügyész az általa fenntartott háromnapos határidőn belül a vádlottak terhére megalapozatlanság címén jelentett be fellebbezést.

[redacted]

[6] A Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség az ügyészi fellebbezést visszavonta és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására, a vádlott/védő fellebbezésének az elutasítására tett indítványt.

[7] A fellebbezés folytán eljáró Debreceni Törvényszék az ügyben előbb nyilvános ülést tartott, amely nyilvános ülésen az ügyet tárgyalásra utalta, mivel bizonyítás felvételét látta szükségesnek abban a körben, hogy az elsőfokú bíróság olyan iratokra is alapozta ítéletét, amely iratok ismertetése az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt meg, így különösen az ügyben keletkezett szakértői vélemények.

[8] A Debreceni Törvényszék végül az elsőfokú bíróság ítéletét [REDACTED] vonatkozásában helyben hagyta.

[9] A bíróságok által megállapított irányadó tényállás szerint:

[10] S... és ... közösen italoztak, majd a II. r. vádlott megkérte az I. r. vádlottat, hogy a rendelkezése alatt álló járművel az I. r. vádlott szállítsa haza. 00 óra 40 perc környékén – a szakértői vélemény szerint – ... úgy vett részt a közúti közlekedésben, hogy vérének etilalkhol koncentrációja 0,77-0,92 ezrelek volt.

[redacted] napján 02 óra 40 perc körüli időpontban Debrecenben, [redacted]
[redacted] tak a belső forgalmi sávban, úgy, hogy a gépjármű sebessége 95-100 km/h volt, az adott
útszakaszon a megengedett sebesség 50 km/h volt. A balra ívelő útkanyarulatban a megengedett sebesség
jelentős túllépése miatt [redacted] vádlott által vezetett jármű a belső forgalmi sávból jobbra kezdett
sodródni és az úttest jobb széle mellett a füves útpadkán tartózkodó [redacted]
[redacted] olyan súlyosak voltak, hogy azonnal az életet veszítette, mag
érülései maradandó fogyatékoság visszamaradása mellett gyógyultak.

b) jogorvoslati lehetőségek kimerítése

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben [REDACTED] kérelmező valamint védője fellebbezése folytán hozta meg jogerős határozatát a Debreceni Törvényszék. A Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság határozatával szemben további jogorvoslatnak helye nincs, a kérelmező valamennyi rendes jogorvoslati fórumot kimerítette.

[13] Az ügyben felülvizsgálati kérelem jelenleg benyújtásra még nem került, felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

[14] A kérelmező az alkotmányjogi panaszt 2019. február 5. napján vette át, ezen időponttól kezdődő 60 nap 2019. április 7. napján jár le. Tekintettel arra, hogy 2019. április 7. napja munkaszüneti nap (vasárnap) ezért került jelen alkotmányjogi panasz 2019. április 8. napján benyújtásra.

d) Az indítványozó érintettségét

[15] A jelen alkotmányjogi panaszokkal érintett határozatokban a kérelmező, [REDACTED] büntetőjogi felelősségének a kérdésében foglaltak állást a bíróságok, így a kérelmező érintettsége nem áll.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

[16] Nem lehet vitatott az, hogy bármilyen bírósági eljárásban meghozott határozatot érdemben befolyásolja a bíróság összetétele, az, hogy a bíróság nincs törvényesen megalakítva.

[17] Az, hogy a másodfokú bíróság lényegében ismételt bizonyítási eljárás keretében, utólagosan „legalizálja” az elsőfokú bíróság által megvalósított jogsértéseket és ezáltal túlnyomó részt átveszi az elsőfokú bíróság jogkörét teljes mértékben kihatással van a bírói döntésre, hiszen a másodfokú bíróság a kifejtett eljárása hiányban eleve nem is hozhatott volna az ügyben érdemi döntést, hanem az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül kellett volna helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítani.

[18] Ugyancsak a bírói döntés érdemét érinti a szakértői véleményekkel kapcsolatos eljárás is, az azokkal kapcsolatosan felmerülő tisztességes eljáráshoz való jog sérelme, figyelemmel arra, hogy a büntetőjogi felelősségre vonás alapját éppen azok a szakértői vélemények képezték, amelyek felhasználása sérti a tisztességes eljáráshoz való jog alapkövetelményét. Szakértői vélemények hiányában a kérelmező büntetőjogi felelősségre vonására vagy teljes mértékben nem vagy csak jóval kisebb súlyú bűncselekmény miatt lehetett volna helye.

2) Az Alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése:

[19] XXVIII. cikk:

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása:

A) Törvényes bíróhoz való jog/ az eljáró tanács összetétele (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés, Be. 663.§ (2) bekezdés, Be. 649. § (2) bekezdés d) pont, Be. 608.§ (1) bekezdés a) pont)

[20] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott „törvény által felállított” bíróság fogalmának a gyakorlati alkalmazási alapját az adott jogterületre vonatkozó eljárási szabályok valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény adja meg általános jelleggel. Abban az esetben, ha az ügyben eljáró bíróságok nem ezen jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően kerültek felállításra, akkor az adott ügyben eljáró bíróság nem felel meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a rendelkezéseinek.

[21] A Debreceni Törvényszék előtt 18/A. Bf.236/2018 szám alatt folyamatban lévő eljárásban [REDACTED] bíróság part el és hozta meg a jogerős határozatot.

[23] Ezen ügyelosztási rend 3. számú mellékletében került sor a 18.Bf. Tanács összetételének a megnevezésére, amely értelmében ezen tanácsnak a tagja – többek között – dr. [REDACTED] is. Azonban [REDACTED] bíróval kapcsolatosan maga az ügyelosztási rend rögzíti, hogy a Debreceni Járásbíróságtól került kirendelésre 2018. január 1-2018. december 31. időszakra vonatkozóan. Magából az ügyelosztási rendből következőleg [REDACTED] nem volt a Debreceni Törvényszék 18.Bf. tanácsába beosztva, így annak tagjaként 2019. január 1. napját követően eljárni nem volt jogosult.

[25] Ezen kötelezettségének a Debreceni Törvényszék – a csatolt melléklet alapján – eleget tett, csak éppen a közzétett ügyelosztási rend alapján [REDACTED] 2019. január 1. napjától kezdődően a Debreceni Törvényszék 18.Bf. tanácsának nem tagja!

[27] Tekintettel arra, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontjában a jogalkotó általános szabályként határozta meg, hogy a bíróságnak törvényesen megalakítottnak kell lennie, a „törvényesen megalakított” kitélt nem lehet megszorítólag, csak a Be. szabályaira alapítottan értelmezni, hanem valamennyi, a bíróság összetételére/megalakítására vonatkozó valamennyi törvényi előírást figyelembe kell venni. Ebbe pedig beletartozik az előző pontokban hivatkozott Bszi. is, hiszen éppen a bíróság megalakításához kapcsolódóan ad részletszabályokat, törvényi szinten.

B) Hathatós jogorvoslathoz való jog (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése)

1 Ezen ügyelosztási rend szerepel a Debreceni Törvényszék honlapján, mint a 2019. 01.01.-2019.12.31. közötti érvényes ügyelosztási rend.

felvételét tartotta szükségesnek”.² Ennek keretében a másodfokú bíróság ismertette az igazságügyi boncjegyzőkönyvet, a kábítószer fogyasztáshoz kapcsolódó igazságügyi szakértői véleményt, az igazságügyi műszaki szakértői véleményt, az igazságügyi toxikológiai véleményt, a műszaki szakértői vélemény kiegészítését valamint az ittassághoz kapcsolódó igazságügyi szakértői véleményt. Röviden szólva a másodfokú bíróság tette bizonyítás tárgyává az eljárás során keletkezett valamennyi szakértői véleményt, lényegében azon bizonyítékokat, amelyekre alapítottan a kérelmező büntetőjogi felelőssége lényegében megállapításra került.

[30] Azáltal, hogy az előző pontokban említett valamennyi szakértői vélemény a másodfokú eljárásban lett az eljárás anyagává téve és lényegében azokra alapítottan került megállapításra a kérelmező büntetőjogi felelőssége, mivel a Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság döntésével szemben további jogorvoslatnak helye nincs, így a kérelmező már további jogorvoslati fórumot igénybe venni a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján nem tud.

[31] Mindebből következőleg mindazon esetekben – mint jelen esetben is – ha a másodfokú bíróság a jogorvoslati eljárás keretében bizonyítást vesz fel, akkor elzárja az érintett személyeket attól, hogy hathatós jogorvoslattal éljenek, hiszen a másodfokú bíróság döntésével szemben – fő szabály szerint -további jogorvoslatnak helye nincs.

[32] A másodfokú eljárásban felvett bizonyítással lényegében leszűkül a tényleges bírósági eljárás egyfokú eljárássá, hiszen a másodfokú bíróság döntése rendes jogorvoslattal már nem támadható.

[33] Főként abban az esetben sérül a fellebbezési jog alaptörvényi követelménye, ha a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás célja nem valamely újonnan felmerülő bizonyítéknak az eljárásban való beemelése, hanem mindösszesen azt a célt szolgálja, hogy az elsőfokú bíróság által megvalósított eljárási szabálysértések kiküszöbölhetőek legyenek. Ezen utóbbi céllal azonban az alaptörvényben biztosított hathatós fellebbezési jog nem csorbítható!

C) Tisztességes eljáráshoz való jog sérelme (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése)

[34] A tisztességes eljáráshoz való jog követelménye magába foglalja annak követelményét is, hogy a lefolytatott eljárás során a jogszabályok maradéktalanul betartásra kerüljenek, így – mint jelen esetben is – abban az esetben, ha az eljárás szakértői bizonyítás történik, akkor az a jogszabályoknak megfelelően történjen. Ugyancsak a tisztességes eljárás alaptörvényi rendelkezésének a gyakorlati megvalósulását jelenti az is, hogy az ügyben eljáró bíróságnak kötelessége, hogy az eljárás tisztaságát maradéktalanul megőrizze és ne engedjen teret semmilyen jogsértő magatartásnak. Különösen igaz ez a megállapítás, ha az eljárás alapját szakértői vélemények képezik és ezen szakértői véleményekkel kapcsolatosan merülnek fel igen súlyos jogszabálysértések.

[35] A 2016. június 15. napjától hatályba lépett az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.). Az egyetemek igazságügyi orvostani intézete nem szakvélemény adására feljogosított szervezet, hanem szakértői intézet. Az egyetemi intézetek definíciój, a Szaktv. 4. § (1) bekezdés c) pontja alatt található. Az igazságügyi szakértő definíciója a 4. § (1) bekezdés a) pont, míg a szervezeté a 4. § (1) bekezdés e) pontja alatt található meg. Ezzel összhangban a Szaktv. is megkülönbözteti a szervezetet (Szaktv.38. §-a határozza meg működését) és az egyetemi intézetet (Szaktv. 33.§-a határozza meg működését).

[36] A Szaktv. 48. §-a egyértelműen rendelkezik arról, hogy az igazságügyi orvostani intézetek alkalmazottjaként eljáró szakértők az intézethez érkező hatósági kirendelésekben kizárólagosan csak az intézet nevében járhatnak el. A Szaktv. 4. § (3) bekezdés c) pontja egyértelműen rögzíti, hogy az egyetemek igazságügyi orvostani intézetének szakértői az intézettel közalkalmazotti jogviszonyban állnak.

[37] A Szaktv. 4. §-a definiálja a munkavégzésre irányuló jogviszonyt: a szolgálati, a közalkalmazotti jogviszony, az egyéni vállalkozás, társaság vagy szolgáltató tagja illetve alkalmazottja, és a megbízási jogviszony. A Kjt. 42. §-ában foglaltak megtiltják az egyetemi intézetek alkalmazásában álló munkavállalóknak a közalkalmazotti jogviszonyon túli egyéb, a munkaköri feladataik ellátására vonatkozó munkavégzésre irányuló jogviszony létesítését a munkáltatóval.

[38] Az intézet alkalmazásában álló szakértők munkaköri feladataink a részét képezi a hatóságok és bíróságok kirendelésének a teljesítése levezethető a Debreceni Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzat, a Kjt. és a 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) alapján elkészült Debreceni Egyetem Szabályzatából (a továbbiakban: DESZ).

[39] A DESZ Függelék II. rész rendelkezik a DE Általános Orvostudományi Kar, a XVI. rész pedig a DE Klinikai Központ részletes foglalkoztatási szabályairól. Ennek keretében meghatározásra került, hogy az oktatói munkakörben alkalmazott személyeknek a munkaidőből mennyi időt kell kötelezően tanításra fordítaniuk, valamint meghatározásra kerülnek azon tevékenységek is, amelyek ugyancsak a tanítási tevékenység részét képezik, így a posztgraduális képzésben való kötelező részvétel. Ezen utóbbi a Phd. képzést és a rezidensképzést foglalja magába, akként, hogy a rezidensképzés az általános orvosszakértők és az igazságügyi elmeorvos szakértők képzését foglalja magába.

[40] A rezidensképzésnek azért van kiemelt jelentősége, mivel a 22/2012 (IX.14.) EMMI rendelet adja meg azt, hogy az igazságügyi orvosok tárgykörében a rezidensek szakvizsgára bocsátásának a feltétele, hogy meghatározott számú, hatóságok, bíróságok általi kirendelés alapján elkészült szakvélemény elkészítésében működjenek közre. Ez pedig csak abban az esetben valósulhat meg, ha a Debreceni Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetében alkalmazott szakértő munkaköri kötelezettségének teljesítése keretében készíti el a szakértői véleményeket, nem pedig mint „egyéni vállalkozó” szakértő.

[41] Ezen túlmenően a Debreceni Egyetem Alapító Okiratának 4.4. pontja egyértelműen tartalmazza azt, hogy a Debreceni Egyetem alaptevékenységébe tartozik az igazságügyi szakértői tevékenység, akár csak az oktatói, kutatói tevékenység, vagyis a Debreceni Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetében dolgozó szakértőknek a munkaköri kötelezettsége az, hogy szakértői tevékenységet lássanak el.

[42] Mindezek előrebocsátása mellett megállapítható, hogy a kérelmező ügyében olyan szakértők adtak szakértői véleményt – mint egyéni vállalkozók – akik arra nem lettek volna jogosultak, amelyből egyértelműen következik az is, hogy a kérelmező büntetőjogi felelősségének a megállapítása olyan szakértői véleményeken alapult, amelyek nem az arra jogosultaktól származtak.

[43] Különösen sérelmes és egyúttal egyértelműen szemlélteti a kialakult helyzetet [REDACTED] szakértőként való eljárása, aki előbb mint a Debreceni Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetének igazgatója ellenjegyezte a boncolásról készített jegyzőkönyvet, majd pedig a későbbiekben mint „egyéni vállalkozó szakértő”, a saját nevében eljárva készített szakértői vélemény a kérelmező ittasága vonatkozásában.

Dr. György István
Ügyvéd

[44] Annak ellenére, hogy az eljárás során folyamatosan fel lett hívva a bíróság figyelmé a fentebb kifejtettek, az eljáró bíróság a jogszabályoknak ellentétesen foglal állást a szakértők státuszával, így az általuk adott szakértői vélemény felhasználhatóságával kapcsolatban, amikor megállapítja azt, hogy a Debreceni Egyetem Klinikai Központ Igazságügyi Orvostani Intézet nem szakértői intézet (és egyúttal ennek ellent is mond, amikor az eljárás során éppen a Debreceni Egyetem Klinikai Központ Igazságügyi Orvostani Intézet által készített boncolási jegyzőkönyvet felhasználja, elfogadja), az ott dolgozó szakértőknek nem munkaköri feladatok a szakértői vélemény adása. És annak ellenére, hogy mind a szakértők pecsétjein, mind pedig a levelezés során a Debreceni Egyetem Klinikai Központ Igazságügyi Orvostani Intézet részére történnek meg a hivatalos küldemények ki-postázásai, valamint az elkészült szakértői vélemények is onnan kerülnek bepostázására, a szakértői véleményeken Debreceni Egyetem Klinikai Központ Igazságügyi Orvostani Intézete általi nyilvántartási számok szerepelnek (pl. V.141/2018), az eljáró bíróság elfogadja a szakértői véleményeket akként, mintha azokat nem a Debreceni Egyetem Klinikai Központ Igazságügyi Orvostani Intézete, hanem az ott dolgozó szakértők, mint magánszakértők adták.

[45] Azáltal, hogy a bíróság egy illegitim eljárást elfogad az ítélkező tevékenysége során, sőt, a kérelmező büntetőjogi felelősségét túlnyomórészt arra alapozza, súlyosan megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogot.

3) Egyéb nyilatkozatok és melléletek

[46] Jelen alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg indítvány került benyújtásra a végrehajtás felfüggesztésére illetve félbeszakítására.

[47] Ügyvédi meghatalmazás melléleteként csatolásra kerül.

[48] A kérelmező – csatolt nyilatkozata alapján – nem járul hozzá személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához.

[49] Másolatban csatolásra kerül a Debreceni Járásbíróság 59.B.1659/2016/43 szám alatti, valamint a Debreceni Törvényszék 18/A. Bf.236/2018/7. szám alatti döntése.

Debrecen, 2019. április 8.

